

Espai Paulo Freire

correu-e | manxeta | subscriu-te | recomana'ns

- Poble
- Les hortes
- El soroll
- L'Hereu
- Retalls premsa
- Opinió
- Eugenials
- Cultura
- Espai Freire
- Esports
- Històries
- El Pont
- Hemeroteca
- Metròpoli
- Sibarites
- Els mil i pico
- IES Sta. Eugènia
- La llengua al dia
- Agenda
- Guia de Ter

Dimoni de cercador!

Sebas Parra

enviar | imprimir

13-12-2006

PAULO FREIRE > OPINIÓ

EXCLUSIVA MUNDIAL DE L'ACTE DE DIMECRES Guió-presentació del llibre «Escola d'adults de Salt. 30 anys al servei del poble. Salt, 1976-2006»

A la presentació que faig en el llibre dic: «Comences a llegir un llibre especial. Un llibre nascut per celebrar els 30 anys al servei del poble de l'Escola d'adults de Salt: 30 anys són molts, són una bona part de la vida adulta d'una persona i l'Escola d'adults de Salt no és una escola més, és un reconegut exemple de bones pràctiques en l'educació i la formació de persones adultes a casa nostra. Però és un llibre especial no només per la seva aportació a la commemoració d'aquesta primera, llarga i rica etapa de vida de l'escola, sinó, també, des de la perspectiva de la història: tanca un temps d'experiències irrepetibles, un model social en matèria d'educació de persones adultes i un tarannà metodològic i és una mena de testimoni del simbòlic adéu a les persones que han dirigit i orientat en gran part la vida d'aquesta entitat saltenca.»

Vicenç Huedo, Sebas Parra, Joan Colomer i Ramon Torremadé. Dues imatges de la presentació d'abans-d'ahir dimecres al CFA Les Bernardes de Salt del llibre *Escola d'adults de Salt. 30 anys al servei del poble. Salt, 1976-2006*

Efectivament el llibre és un testimoni de l'adéu a una etapa de 30 anys de pràctica educativa, 30

anys, per moltes raons, irrepetibles i de l'adéu a dues persones que com deia han dirigit i orientat aquesta experiència: Joan Colomer i un servidor [Sebas Parra].

Amb aquesta presentació, doncs, fem l'acomiadament definitiu

És per això que aquest llibre i aquest acte tenen per a nosaltres una significació molt especial i és per això que avui, més que mai, agraim d'una manera molt especial també la vostra companyia.

Manuel Rivas, segurament el millor escriptor viu de Galícia, ens recorda que «les paraules contenen la història dels qui les fan servir». La nostra història, com a poble i com a Escola, és rica en somnis i utopies, en victòries i en derrotes, en esforç i tossuderia, en lluites i reivindicacions, en ensenyances i aprenentatges, en paraules i en afectes, en diversitat i en solidaritat...

Per això, les pàgines del llibre expressen una veu coral, és a dir cordial i col·lectiva, una mirada d'afecte per aquests 30 anys de vida... Una veu coral de més d'un centenar de persones i entitats que han col·laborat solidàriament en la seva edició simbolitzant el permanent diàleg que ha mantingut l'Escola d'adults amb el poble de Salt.

Seria impossible citar aquí a totes aquestes persones i als milers de persones més que representen. Públicament vull donar les gràcies a qui en algun moment ens ha acompanyat d'alguna manera: ensenyant, aprenent, fent-nos un cop de mà o somiant amb nosaltres. Les paraules que formen aquest llibre contenen la història col·lectiva d'aquests 30 anys de vida de l'Escola d'adults de Salt: són vostres, són del poble, són patrimoni de tothom.

Simbòlicament cito només a algunes d'aquestes persones i entitats:

Els amics Vicenç Huedo, Carme Carbó i Manel Rodríguez com a exemple de totes les persones que han fet aportacions gràfiques...

Salvador Sunyer, de qui ens hem apropiat d'una particular antologia de poemes per presentar cada capítol del llibre, o els alumnes de l'Escola que han fet de portaveus de totes les altres paraules...

I la Comissió d'agermanament Salt-Quilalí... I la Carme Ylla que s'ha mirat i remirat el text

per aconseguir una pulcritud lingüística total... I en Pep Caballé artesà solidari que una vegada més a fet una feina de les seves...

Crec que set noms són suficients per a mostrar aquesta xarxa d'afectes que envolten aquest llibre.

No cal dir que trobem a faltar alguns noms en aquesta coral:

Amb algunes persones no ens hem pogut arribar a comunicar amb temps suficient i forma adequada, la memòria que ha vegades ens fa la punyeta o diverses raons, també, finalment, ens han privat de testimoniatges i mirades necessàries i volgudes... Ho lamentem i demanem disculpes pels errors i mancances que es puguin apreciar...

Volem recordar però totes aquelles persones que ens van deixar definitivament després d'acompanyar-nos amb complicitat i fidelitat ajudant-nos a mantenir vius els nostres projectes: ho fem en les persones de Just M. Casero, Francesc Ferrer, Samba Kubally, Alfons Moré, Joan López Ramos, Mingo Bosch i Paulo Freire. Cadascuna des d'àmbits o motivacions diferents, des de la relació directa o l'aprehensió volguda, des de l'esquerra, la dreta o la simple consciència màgica o ingènua, però, tots ells, ens han ajudat a mantenir el nostre diàleg amb el poble i l'esperança a fer de l'educació una eina de lluita i de transformació personal i comunitària: set són suficients també per fer visible l'extensa i atapeïda xarxa d'afecte i solidaritat aportada... El llibre ha viscut un procés llarg i laboriós fins que ha vist la llum a Can Pagès.

Finalment integra tres parts ben diferenciades:

Una primera, *Els saltrenta*, amb una mirada sobre diversos aspectes de la vida quotidiana de Salt al voltant dels anys 30: en alguns casos una pinzellada de l'època i en altres mostrant també l'evolució posterior. Preteníem així dibuixar el perfil d'un temps i d'un poble que caminava amb pressa i determinació enmig de grans dificultats i alhora mostrar l'entorn on va néixer l'Escola.

Es parla naturalment de l'AV de Salt, de bàsquet, de cinema, de l'habitatge i dels preus dels pisos (fa un no sé què recordar que els pisos construïts quan comença l'Escola d'adults ara fa 30 anys es venen a partir de 540.000 de les antigues pessetes, o sigui, no arriba a 3.250 €), les entitats financeres, el Talleret de Salt, l'escoltisme, la Gassol, el fútbol, la Coma Cros, l'Institut, Ràdio Salt, el manicomi o l'Hospital Psiquiàtric com és diu ara, La revista *La Farga*,

la sanitat, el teatre o l'ecologia.

Som conscients que aquest cop d'ull és parcial i que ens hauria agradat haver inclòs alguns aspectes més com el mercat, els transports, les festes, els moviments socials, l'educació i la cultura per citar-ne alguns. Trobem a faltar també testimoniatges de la Rosa, d'en Martí, d'en Lluís... o mirades des de l'Escola La Farga -una de les nostres primeres seus- o la Cooperativa Delta, que també ens va acollir als locals del carrer Major, per exemple, o d'amics i amigues com la Irene Rigau o en Miquel Casanovas de Manlleu. Però per raons diverses no ens han pogut acompanyar.

La segona part, i en certa manera complementària amb l'anterior, és la visió d'aquest període des de l'Escola: temàticament tan diversa com la comunitat humana que la forma, però molt valuosa tenint en compte que més de la meitat de les aportacions surten de la mà de persones que tot just aprenen a expressar les paraules bàsiques de la llengua.

Completa la tríada el recull de 30 dobles mirades, textos i fotografies, totes ben plenes d'afecte, de persones i entitats que hem volgut que representin els milers d'homes i dones, institucions, serveis, entitats, col·lectius i grups de tota mena que ens han acompanyat a l'hora d'ensenyar i aprendre al llarg d'aquestes tres dècades inoblidables.

Per una banda els docents, des dels pioners, la Carme, en Miquel, l'Àngela, en Salvi, en Paco, la Cesca, en Quim..., fins a la gent que va iniciar la preparació de les proves específiques d'accés a la universitat, la Carme, en Joan, en Lluís, en Tià..., al jovent que va fer possible el Pla local de formació de Salt *Fem un Salt solidari*, passant pels col·lectius integrants de la Coordinadora d'Escoles d'Adults, la Furqui, en Pep, en Joan, la Piti..., de l'Escola Samba Kubally, Amadou, Adji, en Lluís, la Bully..., de la UPA, de l'Espai Ítaca, de grups i grupets fillols o afillats o nascuts directament del nostre projecte.

I per una altra, els aprenents, els anteriors i totes les persones anònimes, des d'aquelles que han dibuixat la primera lletra ensenyant-nos el valor de l'afecte i un munt de coneixements fins a les que han accedit a la universitat i ens han deixat lliçons de tenacitat i sacrifici, passant per moltes altres que ens van acompanyar en les etapes més dures animant-nos en la vaga de fam, sumant-se a les manifestacions i denúncies, participant en les assemblees i actes reivindicatius, fent patent el seu compromís en la lluita pel dret de tothom a una educació de llarg a llarg de la vida o les participants en les mil i una activitats formatives i extraescolars que han fet de la nostra Escola un espai de llibertat i debat democràtic i una font de coneixements de tota mena. D'unes i d'altres, absolutament de totes elles, està feta

aquesta tercera part, eix central del llibre. Tot plegat, més d'un centenar de persones de diversa condició, nivell d'estudis, pensament i tarannà que fan d'aquestes pàgines, com dèiem, una veu coral i tan plural com la mateixa escola. (Gràcies! Moltes gràcies, amics i amigues.)

I per acabar, trobareu un punt i a part final dedicat a tres mestres de mestres i amics i col·laboradors especials de l'Escola: Miquel Soler Roca, el nicaragüenc Orlando Pineda i Paco García de Haro. I, com un fil conductor de tot plegat, els poemes de Salvador Sunyer, els dibuixos de Vicenç Huedo i el bon fer i els detalls de Pep Caballé igualment mestres, amics i solidaris: una altra terna que sumada a l'anterior et pot ajudar a entendre la sort que hem tingut de participar en aquesta aventura humana i educativa.

Passa el temps però la lluita continua

Dir finalment que responent al tarannà solidari que ha caracteritzat l'Escola d'adults de Salt i el seu compromís militant amb la cooperació amb Nicaragua s'han reservat 100 exemplars numerats i signats que es venen a 20 € per tal de recaptar fons per a l'actual Campanya d'alfabetització que vol eradicar l'analfabetisme d'aquell país germà. (No cal dir que us demanem, com tantes vegades hem fet, la vostra col·laboració i que el vostre tió, o la tiona, cagui algun d'aquests 100 llibres per a algun familiar o amic...) Vam començar fa 30 anys demanant signatures des de l'AV de Salt per denunciar que l'Ajuntament de Girona de l'època ens va denegar una petició de 40.000 PTA per comprar materials per a l'Escola, en Ramon Torremadé, que firmava la instància, segur que ho recordarà... i m'acomio demanant-vos 20 € per donar suport a l'exercici del dret a l'educació d'altres persones que com nosaltres no es resignen a viure en la ignorància... Fixeu-vos que passa el temps però la lluita continua...

Torno a la cita de Manuel Rivas («les paraules contenen la història dels qui les fan servir»). La meva memòria personal, tan identificada amb la memòria de l'Escola d'adults de Salt, destaca dues paraules com a síntesi de la història d'aquests 30 anys que celebrem amb aquest llibre: gratitud i recança.

Gratitud

Vers aquest poble que m'ha donat gairebé tot el que tinc. Vers les persones que ens han acompanyat al llarg d'aquests 30 anys. Vers a familiars i amics i amigues que m'han regalat sempre comprensió i generositat.

Recança

La segona és recança, doncs, ens queda la memòria, com diu el poeta, la memòria d'allò que hem fet, i hem fet bé, al llarg d'aquests trenta anys, però ens queda també la recança d'allò que no hem pogut o no hem sabut fer millor...

Ens sap greu, per exemple, marxar sense haver aconseguit un local propi, digne i específic per a aquesta Escola d'adults de Salt que ha celebrat els seus 30 anys de vida i de bones pràctiques educatives al servei del seu poble. Trenta anys!...

Però segons hem sabut pels mitjans de comunicació, Salt tindrà abans una Comissaria dels Mossos d'Esquadra que una seu per a la seva Escola d'adults: és tota una metàfora social i política, però també educativa, que deixo aquí sense més comentaris...

Vull acabar, i vull acabar tornant, com és propi d'un educador, a la gratitud, a l'esperança, al valor de l'afecte... amb aquesta cançó que obligadament serà una *canción*... una *canción para ser leída prestada de la Violeta Parra* -així l'he titulada- que he fet aquest matí per a tots vosaltres...

Canción para ser leída prestada de Violeta Parra

Gracias a la vida, gracias a este pueblo, que me ha dado tanto,
me ha dado el sonido y el abecedario.
Con él las palabras que pienso y declaro,
Empar, compañera, amiga, Orlando, hermano, Salt,
Nicaragua, Freire, todas y todos ustedes, Galeano.

Gracias a este pueblo que me ha dado tanto,
me dio el corazón, que agita su marco.
Cuando miro el fruto del cerebro humano,
cuando miro al bueno tan lejos del malo,
cuando miro Mer-Ramonet, Ferran y Mariona,
el fondo de vuestros ojos claros.

Gracias a este pueblo, que me ha dado tanto,
me ha dado la marcha de mis pies cansados.

Con ellos anduve ciudades y charcos,
playas y desiertos, montañas y llanos,
y la casa tuya, Rita, tu calle, Martí y Maria, tu patio.

Gracias a este pueblo que me ha dado tanto,
me ha dado la risa, y me ha dado el llanto.
Así yo distingo dicha de quebranto,
los dos materiales que forman mi canto,
y el canto de ustedes que es el mismo canto.

Y el canto de todas que es mi propio canto.
Gracias a la vida, gracias a este pueblo, que me ha dado tanto.

Text de la presentació d'abans-d'ahir al CFA Les Bernardes de Salt del llibre
Escola d'adults de Salt. 30 anys al servei del poble. Salt, 1976-2006
i comiadament definitiu

Sebas Parra és professor d'Educació Social de la UdG i veí de Santa Eugènia de Ter

30è ANIVERSARI DE L'ESCOLA D'ADULTS DE SALT

:: PEPA BOUIS [col·laboradora d'*El Dimoni*]

> Una celebració incompleta

:: QUIM CURBET [fill del barri de *Sant Narcís*]

> Una estrella solidària

:: ALIOU DIAO [veí de *Santa Eugènia*]

> L'Escola d'adults de Salt: un lloc de trobada

:: MANEL MESQUITA [veí de *la Rodona*]

> Escala d'adults de Salt: 30 esglaons i amunt

:: PURI MOLINA [veïna de *Sant Narcís*]

> Una escola en lluita permanent

:: ANGELA MOLLERA [veïna de **Sant Narcís**]

> Felicitats Contraescola d'adults de Salt

:: XAVIER SUNYER [veí del **Güell-Devesa**]

> Els ecologistes, 25 anys de problemes a Salt

:: EL DIMONI [periòdic-e]

> Parra & Colomer

El Dimoni de Santa Eugènia de Ter
C. Narcís Monturiol, 2 · La Rodona de Santa Eugènia de Ter · CP 17005 Gironès
Disseny i programació web: jllorens.net
manxeta · eldimonidesantaeugeniadeter@eldimoni.com

